

§ 11.

För verkställighet af laga kraftvunnet byastämmobeslut tillhör stämman utse lämplig person, som, om det gäller utdebitering och uppbörd för byakassans behof, utbetalning af dess skulder, utarrendering af byns tillhörigheter, indrifning af dess medel, eger allt sådant i byamännens namn utföra utan vidare fullmakt, samt, om så fordras, genom vederbörande myndighet söka nödig handräckning för utbekommande af de medel, som på grund af byastämmobeslut blifvit påförda, sedan restlängd deröfver å byastämman blifvit uppläst och godkänd, som ock i öfrigt, för utfående af arrenden eller andra byamedel, i rättegångsväg väcka och utföra byamännens talan, der så behofvet kräfver. Denne verkställare och kassaföreståndare, som är redovisningsskyldig, bör af byakassan njuta den ersättning, hvarom med honom kan öfverenskommas.

Om remiss till Lag-Utskottet anhålles.

Stockholm den 28 Januari 1873.

A. Bäckström,
från Norrbottens län.

N:o 53.

Af Herr P. Hübinette: Om jordeboksskatternas successiva afskrifning.

Som jordbruksnäringens inkomster, genom tids- och naturförhållanden, mer och mer förändras i förhållande till hvarandra, och göra den egentliga beskattningen i största grad orättvis, så anser jag en förändring af sjelfva beskattningsgrunderna vara högeligen af nöden. Jordeboksskatterna, af hvad namn de vara må, antingen grundränta, mantalsränta eller kronotonde, hafva

alla i sin begynnelse grundats på inkomst eller afkastning. Hvad tionden beträffar, så var den till en början ett presterligt påbud, och hela tionden, såväl den nuvarande kronotionden, hvilken af konung Birgers förmyndare, Torkel Knutsson, blifvit från presterna till kronan indragen, som ock tertialtionden, har alltid beräknats utgå till större eller mindre belopp, allt eftersom jorden har lemnat större eller mindre inkomst eller afkastning. Allt detta var på sin tid de skattdragande emellan temligen rättvist fördeladt efter en tidsenlig beskattningsmetod, då inga andra beskattningsföremål än jordbruksnäringen funnos. Nu deremot äro alla dessa skatter förvandlade i penningar, och dessa penningsskatter böra rättvist fördelas i förhållande till hvars och ens årliga inkomst.

Skatternas ursprung härleder sig derifrån, att människorna förenat sig i ett samhälle och njuta af de fördelar dess institutioner erbjuda. Det är naturligt att ett dött ting, vare sig jorden eller t. ex. en obobodd stad, icke kan känna någon fördel af att tillhöra ett samhälle, utan det är folket som deraf har nytta; alltså bör folket men icke jorden beskattas. Att en valrepresentation lemnar allmogens rättmätiga anspråk i vissa hit hörande delar utan afseende, synes mig alltså vara mycket ensidigt handadt, då ju Riksdagen redan för flera år sedan, bland andra, borttagit skatten på vattenfallen, som fordom ansågs som ett kronans regale, då folket endast hade rättighet att mot en af myndigheterna bestämd tull få sin säd förmalen hos kvarnegaren, åt hvilken lemnades rättighet att godtyckligt höja tullen till förlust för allmogen, som sjelf icke hade råd att bygga husbehofsqvarnar, ehuru, såsom allmänt känt är, inga andra drifkrafter kunna i ekonomiskt hänseende konkurrera med vattenfallen, hvilkas driftkostnad förhåller sig till öfriga driftmedel ungefär som ett till sex. Jernverksegarne hafva också fått sina skatter förändrade efter tidens kraf.

Af anförda skäl, och då jag anser, att den enskilde icke bör lida orätt på det allmännas bekostnad, samt att en afskrifning af dessa skatter i förening med förhöjd bevilling för jordbruksnäringen, liksom för öfriga näringar äro de medel, som mest öfverensstämma med billighet och rättvisa, så vågar jag härmed vördsamt föreslå:

att Riksdagen måtte besluta en successiv afskrifning under en tid af 20 år af *alla* jordeboksskatter, de må nu vara utaf någon föregående regering deponerade, försålda eller ock kronan behållne.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles vördsamt.

Stockholm den 24 Januari 1873.

P. Hübinette.